

Landshövding Nils Edén död

Svenska Brandkärernas Riksförbund har fått sorg. Vår mångårige f. d. ordförande och en av våra hedersledamöter, landshövdingen Nils Edén har gått bort.

Att här i detalj redogöra för vad landshövding Edén betytt för förbundet bleve alltför vittomfattande. Men däremot skall han på denna plats bringas ett ärligt tack för den insats han gjorde. Han åtog sig inte ordförandeposten endast såsom någon slags dekorationsfigur, utan han gick helt in för sin uppgift. Det var en kritisk tid för förbundet, men tack vare hans entusiasm, enastående förmåga att sätta sig in i alla detaljer och mycket stora organisationsförmåga inte blott övervanns alla svårigheter, utan det blev även en kraftig utveckling under hans ordförandeskap. Det bästa beviset härför är det stora antalet nybildade såväl länsförbund som till förbundet anslutna kårer. Härvidlag gjorde han själv en synnerligen värdefull insats, då han alltid i anföranden och i skrift framhöll hurusom han ansåg arbetet i det frivilliga brandförsvarets tjänst vara en medborgerlig gärning av stora mått.

Det var för övrigt under landshövding Edéns tid som det fruktbara samarbetet med Svenska Brandskyddsföreningen tog fastare form. Såsom en av landshövding Edéns närmaste medarbetare är det mig en kär plikt att här framföra min vördnad och ett sista tack inte blott rent personligt utan från oss brandmän, som han genom sin otroliga arbetsförmåga och entusiasm gjort ovärderliga tjänster.

Erik Gillner.

Ett fritt Norden

"Endelig — endelig er de ute, og vi kan puste fritt. Vi står nu midt i solskinnnet igjen, i frisk luft. Det kom så fort at det blendet os forfælig, men det er sant."

Med dessa ord inleder "Mot Brann" organ för Norsk Brannvern Forening, sitt första nummer efter befrielsen. Det är ord som gå genom märg och ben, och som tränga in i hjärtats innersta skrymslen på envar av oss brandmän i det fria Norden. Vi förstå den vånda, den självbehärskning, den plikttrohet mot brandmannens uppgift som ligger bakom orden i första meningen. Men förstå också den sprudlande glädje som kommer fram i de följande meningarna, och våra norska och danska kamrater, som nu välförtjänt åter "stå midt i solskinnnet" hälsas åter välkomna i den krets av kamrater, som de svåra och tunga åren aldrig lyckats bryta, även om vi inte personligen kunnat träffas i samma utsträckning, som under gångna lyckliga år. Men nu kunna vi åter råkas, "det är sant".

Ingen skall för den skull tro, att vi i själva verket inte råkats under de gångna fem åren. Tvärtom, vi ha både råkats och gemensamt planerat och gemensamt arbetat för att, om så skulle erfordras, bakom förtryckarnas rygg ta upp den gemensamma kampen mot brand och förstörelse. Jag syftar här på det samarbete som skett genom utbildandet och utrustandet av både danska och norska brandkårsavdelningar, vilka avdelningar följde respektive länders polistrupper, när dessa ämtligen fingo återvända hem. Utöver denna hjälp så tog Svenska Brandbefälsförbundet och Svenska Kommunalarbetarförbundet upp planerna på organiserandet även av svenska brandkårsavdelningar för att vid ev. behov kunna rycka in. Med statsmakternas hjälp organiserades och utrustades dessa avdelningar, varjämte ett flertal stadskommuner ställde både personal och utrustning i behövlig utsträckning till förfogande. Bland annat förband sig städerna, att utbetala löner o. dyl. under minst 3 mån. tid till den personal, som på frivillighetens väg uttagits.

Denna rent svenska brandkårshjälp behövde dessbättre aldrig inskrida, men den fanns där och viljan till hjälp fanns. Och det är mycket värt det i en ond tid, att man vet, att man har ryggen inte blott fri, utan att där står en vän, en kamrat som man kan lita på som på sig själv. Det är nordiskt samarbete utan långa tal och banketter, men istället grundat på sekelgamla traditioner, ärliga känslor och ärlig vilja.

Med de fyra fria nordiska ländernas flaggor blåsande ut i den nordiska ljusa sommardagen som tecken på att vi åter med glatt mod gå framåt på gemensam front för gemensamt fredligt värv är det en bjudande plikt för oss, som föruntas stå utanför förtrycket, ur varmaste hjärta hylla våra grannar och önska dem välkomna till oss igen.

Allan Malmquist.

Landshövding Ivar Vennerström död

Värmlands län och Värmlands läns brandkårsförbund ha fått sorg. Länets populära hövding och ordförande i länets brandkårsförbund, landshövding Ivar Vennerström har ryckts bort mitt i sin gärning. Landshövding Vennerström, själv värmlänning, hade under de år han verkat i sitt län kommit länets innevånare in på livet, som det sällan förunnas en man i hans ställning. Han var i ordets fulla betydelse — länets hövding, som alla såg upp till, vars uttalande alla respekterade och värderade, även om man då och då vid stämmor och möten "tampades" nog så kraftigt med honom. I sista hand var det dock hans kloka och välgenomtänkta ord som fällde avgörandet.

Även för sitt läns brandförsvar ådagalade landshövding Vennerström ett osedvanligt intresse, ja, så stort, att han t o m gav sig tid att själv resa ut och med liv och lust och snärt i tonfallen deltaga i förhandlingarna med de kommunala myndigheterna. Se, det var en LANDSHÖVDING, frestas man utbrista — fritt efter H. C. Andersen.

Brandkärstidskrifts redaktör hade förmånen att vid sitt besök i Värmland även sammanträffa med landshövding Vennerström, som därvid gjorde nedanstående uttalande i länets brandförsvarsfråga, och som tydligt visar hur han även på detta område ansåg sig stå mitt upp i sin gärning.

Länsbrandinspektören måste bli heltidsanställd

Rent organisatoriskt är det inte uteslutet, att den nya brandlagstiftningen på vissa håll kan medföra en del förändringar även i Värmland, säger landshövding Ivar Vennerström, men några större omläggningar torde det dock inte kunna bli tal om. Men nu äro nog förhållandena här i länet ganska specifika, då industrierna på ett tidigt stadium insågo betydelsen av ett välordnat brandförsvar.

Det har sålunda hela tiden rått det bästa samförstånd mellan länsstyrelsen och industriledningarna rörande dessa frågor. Och för min egen del har jag från första dagen varit alldeles särskilt intresserad av att få ett gott brandskydd ordnat inom länet. Som gammal tidningsman har jag alltid varit van att själv på ort och ställe tränga in i frågorna, och med de lokala myndigheterna och personerna diskutera problemen. Så har jag även gjort ifråga om brandskyddet, och därför ha vi gått tillväga så här i länet, att vi kallat de olika kommunernas myndigheter, inklusive brandcheferna till diskussionsmöten, där vi sedan efter bästa förmåga sökt att gemensamt bena upp problemen och bringa dem till en vettig lösning. De kommuner, som då haft det välordnat eller ställt sig förstående ha fått ett väl-förtjänt beröm, då däremot övriga fått finna sig i att länsstyrelsen lagt makt bakom orden. Nu vill jag dock genast säga, att detta senare alternativet förekom-

mit ytterst sällsynt, ty värmlänningarna äro lätta att ha att göra med, sedan de väl fått sakskaäl och själva fått framlägga sina synpunkter.

Vid uppgörande av den organisationsplan för brandskyddet, som i fortsättningen skall gälla länet har jag haft synnerligen god hjälp av länsbrandinspektören, brandchefen A. Engström i Karlstad, fortsätter landshövdingen. Han har trots den stora arbetsbörda som åvilar honom som brandchef i Karlstad hunnit med lägga ner ett omfattande arbete som länsbrandinspektör. Och det betyder ju oerhört mycket för länsstyrelsen att man på denna viktiga post har en kunnig fackman. Nåja, alldeles utan gnissel gick det ju inte heller att få honom, ty Karlstad ansåg att man behöfde sin brandchef inom staden. Och jag förstår mera än väl deras synpunkter. Men som förhållandena äro med länsbrandinspektörerna endast anställda som någon slags sakkunnig till länsstyrelsens förfogande måste man helt enkelt tillgripa någon aktiv brandchef. Jag anser det dock ofrånkomligt, att en ändring kommer till stånd, så att länsbrandinspektören blir en på ordinarie stat uppförd heltidsanställd tjänsteman inom länsstyrelsen. Den arbetsbörda och det ansvar som ligger på honom motiverar mera än väl denna omorganisation.

För att återgå till industrierna, fortsätter landshövdingen, så ha de på en del del platser även åtagit sig det kommunala brandskyddet, och med de resurser deras brandkärer ha både ifråga om materiel och personal, finnes enligt min åsikt ingen anledning rubba på detta arrangement. Man får ju genom industribrandkärerna betydligt slagkraftigare avdelningar än genom de kommunala småkärerna, inte minst om man tänker på personalfrågorna. Industriernas brandkärspersonal finnes samlad på en plats, och de äro rörligare och snabbare än lantbefolkningen. Och det betyder mycket, ty inom brandskyddet är snabbheten A och O.

Jag vill i detta sammanhang, säger landshövding Vennerström, gärna få passa på tillfället giva Uddeholms Aktiebolag, Billerud och Mölnbacka Trysil en alldeles särskild eloge för det framsynta sätt varpå företagen hela tiden handlagt brandskyddsproblemen. Utan överdrift kan jag säga, att de ha stor förtjänst i att vårt brandskydd är så välordnat, ty storbolagen ha alltid gått i teten när det gällt brandskyddsfrågor, och sedan har det inte varit några svårigheter få deras initiativ att "smitta av sig" på övriga industrier. Över huvud taget vill jag giva länets industrimän, ledare, brandchefer och brandpersonal ett erkännande och ett ärligt menat tack för vad var och en gjort i sin stad och på sitt område för det gemensamma målet — ett välordnat brandskydd!

Även luftskyddet är väl ordnat här, fortsätter landshövdingen, och det är helt och hållet brandväsendets förtjänst. Det är på brandväsendets fredsorganisationer och med hjälp av dess personal som luftskyddet kunnat ordnas. Samarbetet har varit det bästa tänkbara, och naturligtvis ha även åtskillig materiel kommit brandkärerna till godo genom luftskyddets ökade anspråk. Och det måste man ju anse vara ett välkommet tillskott till fredsbrandskyddet.

Skogsbrandskyddet är redan nu i stor utsträckning sammanslaget med bygdebrandförsvaret, och det av helt naturliga skäl. De stora industrierna, som redan hade sitt brandskydd ordnat, äga i stor utsträckning skogarna, och då har det fallit sig helt naturligt, att deras brandkärer fått bistå även vid skogseld. Vi ha därför i vår organisationsplan för länet även i fortsättningen gått in på den linjen. Ett och annat undantag finnes väl även här, men det beror i så fall på särskilda lokala förhållanden. Jag anser, att en dubbelorganisation bör undvikas både av kostnadsskäl och av hänsyn till personaltillgången, slutar landshövding Vennerström.

Länsbrand- inspektörens organisationsplan för Värmland

Länsbrandinspektören, brandchefen
A. A. Engström.

Vid uppgörande av organisationsplanen för Värmlands län, säger länsbrandinspektören A. A. Engström, ha vi i största möjliga utsträckning använt oss av länets landsfiskalsdistrikt som släckningsdistrikt. Genom det egendomliga vägnätet i landskapet, där flertalet vägar går i sträckning från norr till söder, ha vi dock på en del håll nödgats flytta över vissa områden. Man kan nämligen helt enkelt inte komma dit, annat möjligen över en omväg över Norge, och det är just inte lämpligt ur utryckningssynpunkt.

Skogsbrandväsendet samordnas principiellt med bygdebrandförsvaret, och det är egentligen endast inom tre kommuner som vi för att inte slå sönder en sedan länge tillbaka befintlig organisation gått med på ett särskilt organiserat skogsbrandskydd. Och i mycket stor utsträckning är det de frivilliga industribrandkärnorna som brandförsvaret inom länet bygger på. Vi anse det meningslöst att vid sidan av de slagkraftiga industri-kärnorna ålägga kommunerna ordna ett eget brandförvar. Det vore både ur personal- och materielsynpunkt oklokt och troligen även ogenomförbart.

Vår organisation är också tämligen unik, fortsätter länsbrandinspektören, ty redan långt innan vi voro anslutna till Svenska Brandkärnornas Riksförbund eller en gång hade någon som helst form av organisation så existerade här i länet ett livligt samarbete med gemensamma övningar inom de olika brandkärnorna. När sedan länsförbundet bildades och vi år 1937 anslöto oss till riksförbundet var

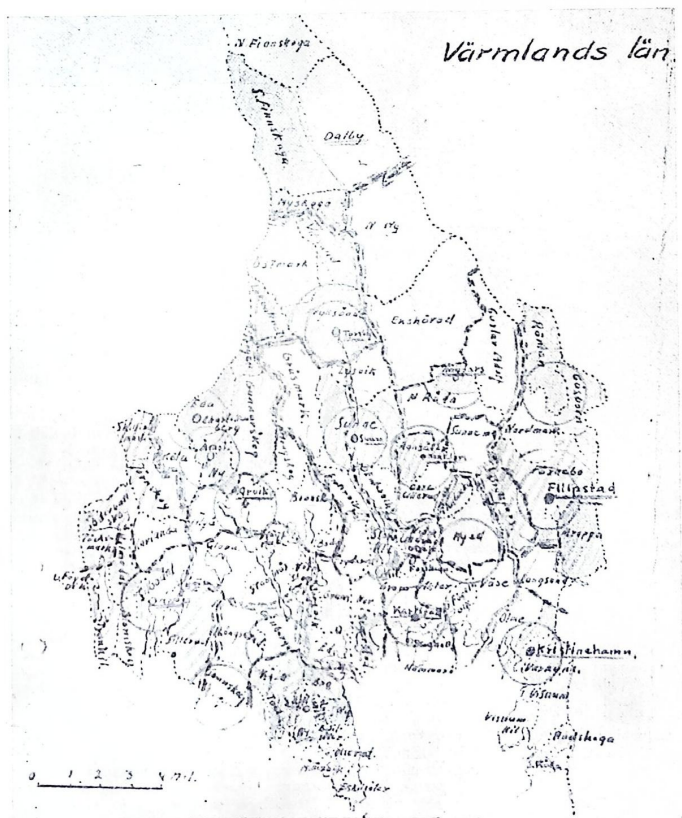
det ju ett väl förberett arbetsfält konsulenten fick taga hand om. Vi satte omedelbart igång med kurser med varierende 3—5 dagars längd — dylika kurser hade vi för övrigt i viss utsträckning ordnat redan tidigare, men nu följde vi riksförbundets kursplaner. Och jag är övertygad om att det varit till ömsesidig bätnad för riksförbundet såväl som för oss, när vi anslöto oss. Vi för vår del ha tillfullo lärt oss uppskatta all hjälp vi erhållit och inse likaledes betydelsen av en för brandförsvaret gemensam organisation.

En annan betydelsefull faktor för brandförsvaret i länet har varit det stora intresse och förståelse som hela tiden visats från länsstyrelsens sida. Det har för oss brandmän varit av ovärderlig hjälp både under forna fredliga förhållanden och under nuvarande orostider. Såsom ett exempel vill jag nämna, att man inom länsstyrelsen tolkade den i gamla brandlagen befintliga bestämmelsen om att länsstyrelsen var ansvarig för brandskyddet inom länet synnerligen bokstavligt. Genom täta inspektionsresor av landssekreteraren och konsulenten i brandkårsförbundet gjorde man sig underrättad om hur förhållandena voro. Vid dessa inspektioner gick man tillväga på så sätt, att länsstyrelsens representanter först deltog i brandstyrelsens sammanträde, varvid man genomgick brandstadgan och den för orten gällande brandordningen, vidare granskades brandsynliggaren (redan på den tiden hade man i åtskilliga tätorter ett förhållandevis välordnat brandsynsystem) och kontrol-

lerade sotningsbestyret. Ofta inbjödes även respektive platser kommunalnämndsordföranden, och dessa fingo då tillfälle diskutera frågor av intresse för ortens brandförsvär etc. Som avslutning ordnades en övning med kåren, och det var inte utan att det på sina ställen hade nyhetens behag för brandstyrelseledamöterna. I varje fall var det säkert nyttigt för båda parter.

Industrien har, som jag tidigare framhållit, visat en föredömlig förståelse för brandskyddet, och jag ber att tillfullo få instämma i landshövdingens tack till industrierna för deras insats, och detta gör jag både som länsbrandinspektör,

mångårig brandkonsulent och brandchef. Men naturligtvis ha industrierna ej lämnats ensamma med sitt brandskydd, utan vi ha dels i länsstyrelsen och dels i länsförbundets regi ordnat ett flertal kurser för deras brandpersonal, omfattande såväl den vanliga eldsläckningstjänsten som skogsbrandsläckning. Och i och med Statens Brandskolas tillkomst ha vi ordnat utbildningskurser kategori III för brancheferna här, och sammanlagt ha på de tre årskurser, som vi haft, utbildats ett 100-tal branchefer — det högsta antal i något län —. Och naturligtvis avse vi fortsätta med vår kursverksamhet, och det som nu ligger oss närmast om

Brandredskap

BRANDSPRUTOR — BRANDSLANGAR
BRANDARMATUR — BRANDHJÄLMAR
BRANDSTEGAR — BRANDKÄRSMASKER

och all övrig
BRANDKÄRSUTRUSTNING

Aktuella kompletteringsdetaljer:

*Smalslang - Mellankoppling med kikuttag
för 1" slang. - Munstyckstryckmätare
— Manometerinsats för normalslang —
Slangväskor — Slangpåsar m. m.*

Brandredskapsfirman

ODENIUS
AKTIEBOLAG

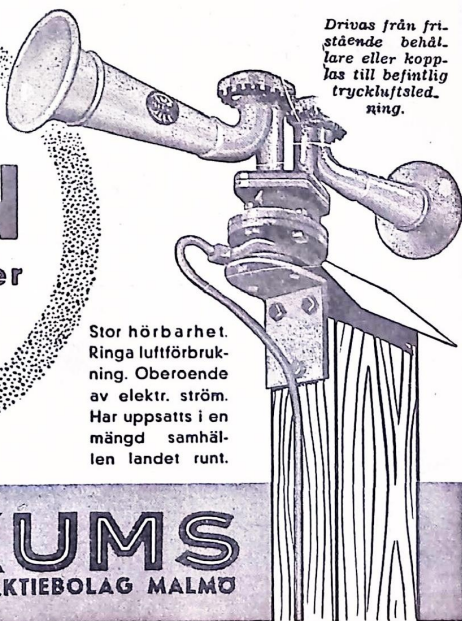
Ostra Hamngatan 16
GÖTEBORG

Telefoner:

13 69 35 - 13 69 47

13 15 96

TYFON
alarmapparater

Drivas från fristående behållare eller kopplas till befintlig tryckluftslledning.

Stor hörbarhet.
Ringa luftförbrukning. Oberoende av elektr. ström. Har uppsatts i en mängd samhällen landet runt.

KOCKUMS
MEKANISKA VERKSTADS AKTIEBOLAG MALMÖ

Brandordningar, Alt. I
för kommuner med bygde- och skogsbrandförsvär samordnade.

Brandordningar, Alt. II
för kommuner, i vilka skogsbrandförsväret ordnats för sig.

I båda dessa brandordningar är även inrymt det alternativet, att bygdebrandförsväret ordnats genom avtal med frivillig eller annan brandkår eller med annan kommun.

Brandordningarna äro tryckta på prima skrivpapper med plats för ifyllande av erforderliga lokala uppgifter.

Brandlagen och brandstadgan samt författningarna angående statsbidrag till anläggande av branddammar, byggande av brandstationer, inköp av motorsprutor och slang. I ett häfte à 50 öre. 10 häften 4: —.

Blanketter av alla slag.

Landskommunernas Blankett- & Bokförlag

Vasagatan 16

STOCKHOLM

Telefon 23 04 65

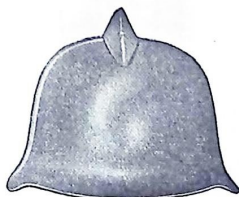
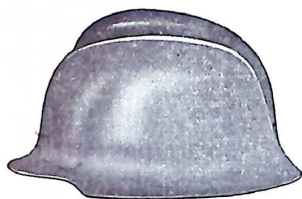
Knappar-, Möss- & Medlems- märken

för Svenska Brandkårernas Riksförbund

C. C. Sporröng & C:o

Kungsgatan 17, Stockholm 7 Tel. Namnanrop »SPORRÖNG & C:o»

BRISSMANS LÄTTMETALLS- HJÄLMAR

en succé inom hjälm tillverknigen
Över 10,000 hjälmar sålda sedan i
april 1938.

Egen tillverkning, lagligen skyddad. God-
känd av Riksförbundets Art- och skommission

Köp ej några hjälmar utan att först se
på våra hjälmar, de sendas kostnadsfritt
till påseende.

Synnerligen lämpliga för Frivilliga- och Industribrandkårer då de varken rosta eller krympa.
All övrig brandmateriel av bästa kvalitéer till lägsta priser.

BRISSMANS BRANDREDSKAP. Inneh. f. Brandmästare F. BRISSMAN. Halmstad.

Auktoriserad försäljare för JONSEREDS slangar.

hjärtat är kurser för brandsyneförätare, enligt den plan som uppgjorts av riksförbundet.

Brandförvarsplanen för länet är ännu icke definitivt fastställd, utan vi gå den vägen, att vi först under hand rådgör med kommunerna för att de skola kunna få tillfälle framföra sina önskemål. I stort blir dock organisationen som framgår av bifogade kartskiss. Ringarna omkring de understrukna namnen beteckna utryckningsområde, med en radié av c:a 1 mil, och dubbelringar utryckningsområde om c:a 1,5 mil, för de stora slagkraftiga distriktskärerna, till vilka småkärerna skola samlas för gemensamma övningar, slangvård o. dyl. Det är nämligen inte alls meningen att industrikärerna helt skola dominera eller ensamma svara för länets brandskydd, även de vanliga bygdekärerna skola bibehållas, men vilja vi undvika splittring i småkärer.

Av synnerligen stor betydelse för brandförvarets ordnande här i länet är också det goda samarbete som kan ske mellan länsbrandinspektören och den ene av länskonsulenterna, vice brandchef Per Wahlström, genom att vi båda tillhöra Karlstads brandkår. Vi kunna härigenom personligen diskutera alla problem, varjämte konsulenten direkt får kännedom om länsstyrelsens inställning till olika frågor. Detta underlättar ju arbetet oerhört, och det bästa av allt, någon form av pappersexercis oss emellan blir onödig.

Detta mitt uttalande får under inga förhållanden tolkas så, att man får den uppfattningen att samarbetet med länsförbundets andre konsulent, brandchefen G. Ekestubbe i Arvika, inte skulle vara lika gott. För här går allt i det goda samförståndets tecken, men vad jag vill framhålla är endast hur arbetet förenklas när både konsulent och inspektör kunna träffas i sin dagliga gärning.

Stora och vilövade industribrandkärer.

Vi skola dock inte blott teoretiskt studera brandförvaret, utan skola även på ort och ställe studera några olika industribrandkärer. Vi börja hos Uddeholms Aktiebolags båda kärer inom Kroppa kommun med en station i Storfors och en i Nykroppa. Båda kärerna ha egna brandstationer med slangtorn, men de äro trångbodda, och i Storfors är man som bäst sysselsatt med utvidgning av stationen. Personalstyrkan uppgår till 36 man på vardera platsen, och man har vardera 2 utryckningsfordon, mellan 3—4.000 m slang, övrig tyngre och lättare materiel, stationära pumpar inom industriområdet, eget brandpostnät och

så till och med egen brandtelegraf av L. M. Ericssons tillverkning.

På båda platserna svara kärerna även för skogsbrandsläckningen, och för det ändamålet finnes vid Storfors järnvägsstation uppställd en loktender rymmande 70 kbm vatten, som genom ett växellok snabbt kan föras till den ev. brandplatsen. Järnvägen går nämligen i socknens längdriktning och är icke elektrifierad. Till tendern har man kopplat en öppen järnvägsvagn på vilken motorspruta, övrig materiel och brandmännen kunna transporteras så nära brandplatsen som möjligt. Härigenom uppnår man en mycket stor snabbhet vid utryckning och har då alltid vatten tillgängligt, vilket kan spela en avgörande roll för släckningen.

I Storfors tog utryckningen till den av länsbrandinspektören ordnade "eldsvådan" endast 7 min. i anspråk och 10 min. efter mottaget larm hade man vatten på ledningarna från motorsprutan. Enligt förutsättningen var klockan 23, varför brandmännen i första hand hade att inrikta sig på livräddning, då där i det "brinnande" bostadshuset bodde inte mindre än 12 familjer. Livräddningen skedde snabbt och med gott ömdöme, och särskilt förtjänar framhållas, att två rökskadade personer omedelbart behandlades med konstgjord andning. Även i övrigt utpräddes kären, enligt länsbrandinspektörens ömdöme taktiskt riktigt, särskilt uppmärksammades användandet av handsläckningsmateriel, och brandchefen A. Söderling fick en särskild eloge härför.

Nykroppakärens utryckning tog blott 5 min. i anspråk, men i rättvisans namn skall meddelas, att de hade kortare körväg. Två min. efter ankomsten till brandplatsen voro slangarna utlagda och vattnet påsläppt — ett förhållande som en yrkeskår på intet vis hade behövt skämmas för. Brandchefen G. Karlsson tjänstgjorde som ciceron och hade överlätit ansvaret åt vice brandchefen O. Sundén, som lugnt och säkert förde befälet.

Båda platserna hade sina "ömma" punkter. Sälunda hade Storfors ett äldre gjuteri med trätak och i Nykroppa låg ett stort kolhus med miljonvärden, men man lade också märke till det allvar och den omsorg varmed respektive brandchefer behandlade just dessa objekt.

100.000 kr.-station till industribrandkår!

Vid Uddeholmbolagets anläggningar i Hagfors, där det finnes en industribrandkår om 32 man med 100 man i reserv planerar man uppförandet av en ny brandstation med 7 portar, verkstadsutrymme samt bostad för en brandman

för i allt c:a 100.000 kr. Kåren har släckningsavtal med hela municipalsamhället och har för den skull inte mindre än tre utryckningsfordon, 2 ambulanser, åtskilliga motorsprutor och övrig materiel i förhållande härtill.

I Skogshallsverken, endast 5—6 km. utanför Karlstad, har man en elitkår om 32 man med 150 man i reservstyrkan och en yrkesbrandmästare som är heltidsanställd. Man har vidare 2 utryckningsfordon, 10 motorsprutor, ett flertal flodbåtar, stationära pumpar, egen vattenledning etc. Även här har man släckningsavtal med kommunen och ombesörjer såväl släckning inom kommunen som vid skogsbränder.

Vasa Spisbrödsfabrik en mönsteranläggning.

Vasa Spisbrödfabrik i Filipstad var i början av sin tillkomst en ständig oroskälla för brandchefen Beckman, ty byggelsen gick i den gamla stilen med långa salar med trätak och träbeklädnad samt oskyddade järnpelare. Så småningom kom man dock även inom fabriksledningen under fund med att det nog låg någonting i brandchefens ihärdiga påpekanden. Och när väl intresset en gång var väckt, så gjorde man sin sak rejält.

Ett besök vid den stora anläggningen med den brandförvarsintresserade platschefen, ingenjör D. Karp som ciceron visar också, att det inte ligger några överord i brandchefens uttalande, när han säger, att fabriken är en mönsteranläggning ur brandskyddssynpunkt. Redan vid entrén möts man i portvaktens krypin av en tip-top modern automatisk brandalarmanläggning kombinerad med en sprinkleranläggning om cirka 1.000-talet sprinklerhuvuden placerade över hela anläggningen. I fabriksalarna, som rymma ugnar, torkapparater av olika slag, brödsågar — av hemma-patent — m. m. i storleksordning närmast jämförbara med pappersbrukens längsta maskiner har man så långt det går sektionerat och överallt placerat branddörrar med tydliga anslag om att de skola hållas stängda.

Och naturligtvis har man en egen industribrandkår om 36 man, varav 12 man äro i tjänst under varje skift. Brandkåren disponerar två motorsprutor, ett flertal moderna stegar och slang och

strålrör fullt tillräckligt för en mindre yrkeskår. Man övar 2 tim. i veckan under hela året under ledning av en brandmästare vid Filipstads brandkår, och dessutom fungerar brandchefen Beckman som rådgivare för brandskyddet. Fabriken egen brandchef är kvarnästare S. Bressler som med rivande fart och energi visade upp sin kår, där av allt att döma varje man tog sin uppgift på fullaste allvar.

Vattentillgången var säkrad genom inte mindre än tre olika system, nämligen dels genom anslutning till en extrasingla från stadens vattenledning, dels genom en egen pumpstation och slutligen genom en branddamm rymmande inte mindre än 6.000 kbm vatten. Man har sålunda "råg i ryggen" även ifråga om brandskydd.

Inte bara industribrandkårer i Värmland.

Det finnes dock inte bara industribrandkårer i Värmland, och för att nämna några av de kommunala kårerna så har den lilla Väse kommun med endast 3.000 inneånare på ett synneligen fördömligt sätt ordnat sitt brandförvar. Kåren består av 20 man, vilka övas året om ett par timmar i veckan. Under vintern teoretiska övningar under ledning av brandchefen Sven Borg, och under den varma tiden praktik. Efter avslutad teoretisk utbildning erhåller varje brandman ett diplom för visat intresse, vilket utdelas vid en liten festlighet ordnad av brandstyrelsen.

Kåren disponerar 2 egna bilar, motorsprutor etc. och i kommunen ha brunnar, och branddammar grävt på flera platser. En egen liten brandstation finnes, men man har just i dagarna lagt fram förslag till byggandet av en ny större station för en kostnad av mellan 25—30.000 kr.

I Molkom finnes en frivillig brandkår, som skall bestå även efter den nya lagens tillkomst. Med denna kår har för övrigt Nyeds kommun tecknat släckningsavtal, varigenom kommunen slipper hålla egen kår. Kåren ledes av en verklig pionjär inom brandväsendet, nämligen järnhandlare Sven Nilsson, för övrigt ledamot av länsförbundets styrelse.

Allan Malmquist.

Medarbeter i Brandkärstidskrift!

Stockholms läns brandkårsförbund.

Styrelse: Landshövding K. Levinsson, ordförande.

Direktör S. Fryklund, v. ordförande och kassaförvaltare.

Konsulent: Kapten Erik Gillner, Stockholm.

Redogörelse för verksamheten 1944

Förbundet har från brandstodsbolaget erhållit ett anslag å 5.800:— kr. Förutom ovannämnda anslag till förbundet har brandstodsbolaget även lämnat direkt stöd till brandkårsrörelsen inom länet till förstärkande av brandkärerna. Sålunda har bidrag lämnats till Ljusterö, Rådmasnö, Järfälla, Salems och Orkesta brandkårer med inalles 9.000 kronor.

Kärerna.

Antalet till förbundet anslutna kårer är nu 116. Under år 1944 hava 6 kårer tillkommit. Den omfattande verksamhet, som sedan förbundets bildande pågått för att förbättra brandkärernas organisation, utrustning och utbildning har lett till att nu c:a 400 man deltagit i förbundets instruktionskurser och att inom länet finnas c:a 250 maskinsprutor, c:a 100 brandbilar och c:a 100.000 m. slang.

Konsulentverksamheten.

Som konsulent och sekreterare har under året fungerat kapten Erik Gillner. Som biträdande konsulent har under en kortare tid tjänstgjort f. d. brandchefen i Hälsingborg, ryttmästare O. Sandwall.

Konsulenterna hava gjort 70 besök hos

kårer, varvid förekommit övningar, föredrag samt råd och upplysningar lämnats beträffande brandskydd och därmed sammanhängande frågor. Konsulenterna hava skriftligen och per telefon lämnat råd angående nyanskaffning av materiel och andra ärenden rörande brandväsendet.

Utredning angående ordnande av vattentag för eldsläckning har verkställts.

Kapten Gillner, jämte en del brandchefer hava även besiktigat ålderdomshem och barnhem i länet.

Verksamheten i övrigt.

Den 23—25 oktober hölls instruktionskurs för brandbefäl och brandmän från länet vid Kungsholms brandstation i Stockholm. I kursen deltog 44 man.

Förbundsmötet ägde rum i Sigtuna den 16 september. Efter de stadgeenliga förhandlingarna höll kapten E. Gillner föredrag om "Den nya brandlagen" och ingenjör G. Bergh om "Alarmeringsfrågan på landsbygden". Svenska Brandkärernas Riksförbunds förtjänstmedalj utdelades till v. brandchef G. Jönsson, Knivsta. Därefter skedde en uppvisning av Sigtuna brandkår.

Ekonomi.

Inkomster:

Överfört från föregående år	2.445:46
Anslag från Stockholms läns brandstodsbolag	5.800:—
Bidrag från Svenska Brandkärernas Riksförbund till hållande av instruktionskurs	300:—
	Kronor 8.545:46

Utgifter:

Styrelse	522: 85
Konsulent	1.740: —
Konsulentens resor	1.410: —
Kostnader för årsmötet	512: 50
Instruktionskurs	1.500: —
Inventarier	954: 15
Diverse utgifter	547: 07
	<u>7.186: 57</u>
Icke förbrukat anslag att överföras till år 1945	1.358: 89
	<u>Kronor 8.545: 46</u>

Kronobergs läns Brandkårsförbund.

Styrelse: Landshövding Eric Lundh, ordförande.

Överstelöjtnant H. Forssman, v. ordförande.

Brandkonsulent: Överstelöjtnant H. Forssman.

Redogörelse för verksamhetsåret 1944.

Styrelsen för Kronobergs läns Brandkårsförbund får härmed avgiva berättelse över förbundets verksamhet under år 1944.

Verksamhet.

Den 31. december 1944 voro 61 brandkärer anslutna till förbundet, vilket utgör en ökning av 3 brandkärer jämfört med år 1943.

Brandkonsulenten har under året anordnat övningar med 40 brandkärer, delvis i samverkan med flera brandkärer, varjämte materielen har inspekterats och instruktioner lämnats i brandmaterielens skötsel och vård. Där så varit möjligt ha tillämpningsövningar anordnats, i största möjliga utsträckning förlagda till industrier i orten. I stor utsträckning hava brandkärerna begärt råd och upplysningar angående inköp av motorsprutor, byggande av brandstationer, anläggande av branddammar och övriga brandförsvaret berörande frågor.

Brandskyddsdag har av brandkonsulenten varit anordnad i Älmhult den 10.

september, varvid representanter från 16 brandkärer voro närvarande. I de övningar, som härvid voro anordnade deltog 6 brandkärer med materiel.

Utbildningskurs.

Förbundet anordnade den 7—10 juni en utbildningskurs för brandbefäl och sprutmaskinister. Kursen, som var förlagd till brandstationen i Växjö, leddes av brandchefen H. Forssman med Växjö brandkårs personal såsom biträdande lärare och instruktörer. I kursen deltog 26 brandbefäl och 13 maskinister från 23 brandkärer.

Dagordningen omfattade såväl praktiska som teoretiska lektioner, med huvudvikten lagd på den praktiska utbildningen.

Årsmöte.

Förbundets årsmöte ägde rum i Växjö den 10. juni under ledning av förbundets nyvalde ordförande landshövdingen E. Lundh. Vid årsmötet voro 26 brandkärer representerade. Dessutom bevestades års-

mötet av avgående och nyvalde sekreteraren i Svenska Brandkärernas Riksförbund, kaptenerna E. Gillner och A. Ekberg.

Till hedersledamot utsågs f. landshövdingen A. Beskow såsom ett bevis på den tacksamhet brandkårsförbundet hyste för det intresse och det arbete han såsom ordförande nedlagt för förbundet sedan dess tillkomst år 1930. Årsmötet avslutades med tävlan mellan brandkårsavdelningar.

Ekonomisk ställning.

Förbundets verksamhet har kunnat fullföljas huvudsakligen tack vare det årliga bidrag, som beviljas av Kronobergs läns Försäkringsbolag samt de bidrag, som erhållits från Svenska Brandkärernas Riksförbund.

Den ekonomiska ställningen framgår av nedanstående uppställning:

Inkomster:

Kassabehållning från år 1943.....	1.616: 99
Medlemsavgifter från 61 brandkärer à kr. 10:—.....	610: —
Årsbidrag från Kronobergs läns Försäkringsbolag.....	1.500: —
Bidrag från Svenska Brandkärernas Riksförbund för nybildade brandkärer.....	300: —
Bidrag från Svenska Brandkärernas Riksförbund för utbildningskurs.....	400: —
Ersättning för konsulentverksamhet från 9 industribrandkärer.....	337: 65
Försåld litteratur.....	38: 73
Medlemsavgift för Kronobergs läns Brandbefälsförening.....	10: —
Ränta för år 1944.....	67: 45
	Kronor 4.905: 82

Utgifter:

Konsulentarvode.....	610: —
Sekreterarearvode.....	150: —
Konsulentverksamhet.....	656: 10
Brandbefälskurs.....	768: 25
Traktaments- och reseersättningar till styrelseledamöter.....	238: 40
Skrivmateriel, porto och telefonavgifter.....	207: 82
Inköpt litteratur.....	56: 39
Diverse utgifter.....	42: —
Kassabehållning till år 1945.....	2.176: 87
	Kronor 4.905: 82

Den omfattande verksamhet, som sedan förbundets bildande pågått, för att förbättra brandkärernas organisation, utrustning och utbildning har under året visat ytterligare framsteg. Sälunda voro vid utgången av verksamhetsåret 59

brandkärer utrustade med motorsprutor och 40 st. med brandbilar. Brandkärernas släckningsarbete på brandplatserna utföres i regel på ett förtjänstfullt sätt, varigenom årligen stora ekonomiska värden räddas.

BRANDSTEGE.

En begagnad fristående stålrörsstegge cirka 18 m. lång och helst med gummihjul och gummiklädda stegpinnar önskas köpa. Svar till *Brandchef Sven Johansson, Brandkären, Vara.*

Jönköpings läns Brandkärsförbund.

Styrelse: Direktör Oscar Lundqvist, Jönköping, ordförande.
Disponent Enoch Pettersson, Smålandsstenar, v. ordf.

Brandkonsulenter: v. Brandchefen G. Thorö, Jönköping.
Brandmästare O. Carleman, Jönköping.

Redogörelse för verksamhetsåret 1944.

Brandkärsförbundets uppgift.

Förbundet har till ändamål att verka för utvecklingen av ett ordnat och tryggande brandväsen inom Jönköpings län, särskilt å länets landsbygd, och att utgöra ett föreningsband mellan länets brandkärer.

Brandkärsförbundets verksamhet.

Förbundets verksamhet har även under år 1944 varit synnerligen livlig. Brandväsendet inom Jönköpings län har ytterligare utvecklats. Ut i detta utvecklingsarbete har förbundet på många olika sätt bidragit.

Till förbundet voro under året anslutna 84 brandkärer. Av försäkringsinrättningar äro Jönköpings läns Brandförsäkringsbolag och Försäkringsbolaget Allmänna Brand anslutna till förbundet. Dessa båda bolag hava med kontanta bidrag säkerställt förbundets ekonomi.

Förbundets årsmöte hölls i Forserum söndagen den 18 juni. Oktat de svåra kommunikationsförhållandena och det långa avståndet från vissa delar av länet var c:a 125 medlemmar av förbundet närvarande vid årsmötet.

Föredrag hölls vid årsmötet av brandkonsulent Gösta Thorö över ämnet "Brandsäkerheten inom våra ålderdomshem, barnhem och liknande inrättningar" och av ingenjören N. Lindholm från Kristinehamn över ämnet "Bränslefrågan vid start och körning av motorsprutor".

Ordföranden överlämnade vid årsmötet Svenska Brandkärernas Riksförbunds

förtjänstmedalj i silver till vice brandchefen E. Gustavsson i Vetlanda, samma medalj i brons till brandförman E. Igesten i Nässjö, brandförman F. T. Svensson i Nässjö samt till brandmännen J. Johansson, W. Hagström, F. Hörberg och Erland Ekwall, samtliga i Vetlanda.

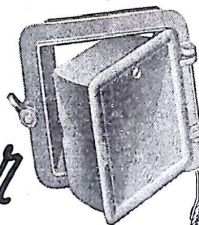
Konsulentverksamheten.

Som brandkonsulent vid förbundet har under året tjänstgjort vice brandchefen i Jönköping, Gösta Thorö. På grund av det under året avsevärt utökade konsulentarbetet har brandmästaren Olle Carlman vid Jönköpings brandkår varit konsulenten behjälplig med resor till olika brandkärer under sammanlagt 12 dagar. Brandkonsulent Thorö har själv företagit konsulentresor under 49 resdagar varför det sammanlagda antalet resdagar för konsulentresor varit ej mindre än 61, vilket är det högsta antal som förekommit något år sedan förbundets bildande. De allra flesta av de till förbundet anslutna brandkärerna hava besökts en eller flera gånger. Konsulentresorna hava även under år 1944 i hög grad försvärats av indragningar i tåg- och buss-turer.

Förbundets räkenskaper.

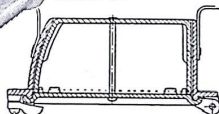
Brandkärsförbundets ekonomiska ställning har under det gångna året ytterligare förbättrats genom att statsbidrag erhållits till utbildningsarbetet med de nya brandkärerna och framgår vid 1944 års slut av följande räkenskaper:

En Brand-säker

sotlucka

Husqvarna sotlucka nr 151

förordad av brandskyddssakkunniga

Denna sotlucka är konstruerad efter brandskyddstekniska principer:

Dubbla bottnar ge god värmeisolering: den inre bottnen håller sig varm, vilket förhindrar tjärbildning, den yttre blir endast obetydligt uppvärmd t. o. m. vid soteld.

Den tättslutande ramen förhindrar eld och gnistor att tränga ut.

Stabilt vred håller luckan stängd även vid explosivt upplammande soteld.

Husqvarna Vapenfabriks Aktiebolag ★ Huskvarna

Inkomster:

VINST- OCH FÖRLUSTRÄKNING.

Anslag från Jönköpings läns Brandförsäkringsbolag.....	1.506:—
Anslag från Försäkringsbolaget Allmänna Brand.....	750:—
Statsanslag för utbildningsändamål.....	1.600:—
Anslag från Riksförbundet.....	300:—
Inbetalade årsavgifter	1.701:—
Ränta å bankmedel	29: 61
Ränta å försvarsobligationer	20:—
Summa Kronor	5.900: 61

Utgifter:

Omkostnader för brandkonsulentverksamheten.....	3.712: 50
Årsavgifter till Riksförbundet.....	830:—
Omkostnader för årsmötet och instruktionskurs.....	637: 35
Diverse förvaltningskostnader	410: 47
Diverse utgifter	15: 58
Kr.	5.605: 90
Årets överskott	294: 71
Summa Kronor	5.900: 61

Tillgångar:

UTGÅENDE BALANSRÄKNING.

Innestående i bank	1.017: 58
Försvarsobligationer	500:—
Kontant i kassan	1.119: 70
Summa Kronor	2.637: 28

Skulder:

Fonderade medel	2.637: 28
Summa Kronor	2.637: 28

Brandskyddsglimtar från Riksluftskyddsförbundets lägerkurs 1945

Helt nyligen avslutades Riksluftskyddsförbundets instruktörutbildning vid den av förbundet anordnade första lägerkursen under innevarande år. Lägre hade — i likhet med de senaste åren — förlagts till det idylliska och sommarfagra Malmköping, en gammal f. d. militär exercis- och mötesplats.

Kursen, som anordnats med Civilförsvarsstyrelsens godkännande av för utbildningen uppgjorda planer, pågick under 10 dagar tiden 11—20 juni med i genomsnitt 7 timmars utbildning per dag.

Av kända orsaker måste ju tyngdpunkten vid all civilförvarsutbildning, liksom även var fallet vid denna lägerkurs, läggas på brandtjänsten och i det följande lämnas en visserligen mycket kortfattad men dock orientering om, vad brandtjänstdetaljen i huvudsak omfattade och hur ifrågakvarande övningsämne i stort organiserades.

Brandtjänstens ingress utgjordes av en timmas teori omfattande elementära synpunkter på eldsläckning, förebyggande och förberedande brandskyddsåtgärder, brandbegränsning och brandbevakning, synpunkter på brandutbildning m. m.

Blockpumpar i aktion.

Övningarna inleddes med en gemensam demonstration av blockgruppsmateriel, bl. a. olika typer av blockpumpverk samt motorspruta om 200 l/min.

Därefter följde en ledningsövning avseende släckningsarbetet på en medelstor brandplats. Ett par fastigheter vid Malmköpings huvudgata förutsattes brinna, varvid övningen gällde det taktiska disponerandet av till buds stående motorsprutor, brandposter, slangmateriel, blockpumpar och lätt släckningsmateriel. Momentet var av intresse bl. a. på grund av samhällets övervägande träbebyggelse med sammanhängande husrader, smala gator o. s. v.

Nästa programpunkt bestod i en demonstration av brandbomber och andra tändmedel samt tillvägagångssättet för desammas släckande. Tyngdpunkten i brandtjänst lades på praktisk detaljutbildning fördelad på fem stationer, var och en under sakkunnig "stationschef". Högre kursens elever tjänstgjorde som instruktörer på de olika stationerna och fingo liksom lägrekursarna, "nybörjarna", cirkulera mellan stationerna. Betyg sattes för varje instruktör.

De övningsdetaljer, som förekommo vid stationerna voro:

Station 1: Kännedom om och handhavande av lätt och tung släckningsmateriel, formell exercis; fävlingar med husbrandvaktmateriel (övningsändamål rätt strålföring, kraftig pumpning, befälsföring, snabbhet, framåtanda).

Station 2: Reguljära släckningsövningar med husbrandvaktmateriel i övningshus (för ändamålet uppfört 1-vånings trähus om förstuga, tre möblerade rum försedda med trädglasfönster, reservutgångar, inspektionsluckor m. m.) De eldsvador, som anlades i övningshusets olika rum, anordnades så att de ej voro alltför lättsläckta eller "oskyldiga" — avsikten var ju att eleverna skulle få känna på hetta och rök och därigenom trimmas. Det förnämliga övningshuset gav möjligheter till mångahanda variationer på "brasorna", som kunde göras både realistiska, lärorika och givande.

Station 3: Rökövning i särskild övningsvind. Eleverna fingo en ordentlig duvning i rök såväl utan som med gasmask. Under passet framhölls särskilt

Ett all round andningskydd

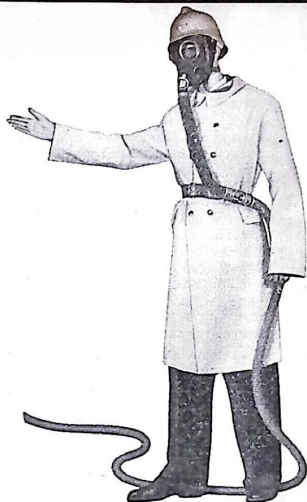

friskluftmask

Vid vissa bränder med svår rökutveckling måste tyngre gasskydd användas. En syrgasmask kan emellertid ställa sig onödigt dyrbar. Då är Auer friskluftmask det rätta andningskyddet. Den gör bäraren oberoende av den omgivande luften — andningsduglig luft tillföres genom en slang, vars yttre ände befinner sig i friska luften — är lätt att bära och hindrar ej arbetet.

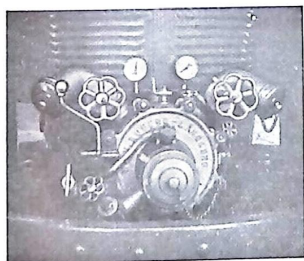
Auer friskluftmask kan med fördel ersätta koloxid- och syrgasmasker vid ett flertal arbeten inom brand- och gasskyddet. Den blir dessutom i längden billigare genom att den praktiskt taget saknar detaljer, som förbrukas. Begär offert och närmare upplysningar!

BIRGER CARLSSON & Co. A - B

KAPTENSGATAN 6 - STOCKHOLM | TELEFON 23 26 55 (VÄXEL)

Frontmonterade pumpar

från 1000 till 2000 m/lit.

Med avgasevakuering, oljekylning och synkr. koppling till motorn.

WILH. RUBERG - LÅNGBRO

Tel. Kristianstad 174 och 178

gasmaskens ineffektivitet gentemot koloxid.

Station 4: Handhavandet av kemiska eldsläckare, laddning, provning, kontroll och användningsområden.

Station 5: Släckning av fosforbrand samt fosforbrandmassans oskadliggörande. För ändamålet hade uppförts ett öppet skjul in i vilket fosforbrandflaskor kastades, varefter brinnande fosformassa släcktes med pyttsspruta, skrapades bort och oskadliggjordes i det fria. I övningspasset ingick även omhändertagandet av person (= mannekäng), som fått fosforbrand i sina kläder.

Ett för båda kurserna gemensamt övningspass hade förlagts till en lantgård ett stycke utanför samhället och avsåg att demonstrera förfarandet vid brand på landsbygden. Ett eldsvådetillbud förutsattes ha uppstått i ladugården. Gården eget folk "ryckte ut" med den befintliga pyttsprutan, men möttes ganska snart av övningsledarens nedslående besked, att deras ingrepp med den skäligen enkla matrielen ej gjorde någon som helst effekt. I en hast rekvirerade gårdsägaren nu bysprutan samtidigt som gårdens folk förde ut kreaturen på en närbelägen, avspärrad äng. Under tiden fingo en del av åskådarna organisera vattenlangningskedja från en förbiflytande bäck.

Bysprutan kom snart framskramlande. Den befanns vara en enligt uppgift 100-årig handkraftspruta, som emellertid — när den inom få ögonblick var i aktion för att skydda angränsande stallbyggnad och loge för eldsmitta — visade sig vara naggande god och lämnade en kraftig, långt näende stråle.

"Experimentet" var lärorikt både för eleverna och inte minst för gårdsfolket, som väl mera sällan torde ägnat sin tid åt dylika problem.

Slutspurten i brandtjänst utgjordes av "examen" skriftlig för högre och muntlig för lägre kursen. De uppgifter som skulle lösas omfattade olika brandskyddsfrågor berörande vad som teoretiskt och praktiskt inlärts under de olika övningspassen. Särskild utbildning angående skogsbrandskydd (teori och praktik) föreskom även på skolschemat.

Som slutomdöme om denna utbildningskurs i vad avser brandtjänsten, kan sägas att de olika övningsdetaljerna, utformade inom ramen av civilförsvarsstyrelsens anvisningar, torde vara väl ägnade att giva de blivande instruktörerna en god utgångspunkt och en fast grund att stå på vid deras kommande insatser — var i sin stad — i civilförsvarsutbildningen, erkännerligen brandtjänsten.

Bror Hildebrand.

Skandia 90 år — en vacker minneskrift

Försäkringsaktiebolaget Skandia har under juni månad fyllt 90 år och i samband med detta jubileum utgivit en minneskrift vari koncernens olika ledande män behandla respektive områdets problem ur Skandiasynpunkt.

Vice verkst. dir. E. Lindbohm skriver sålunda om "Brandförsäkringsproblem före och under kriget", vari han ger en god blick över de svårigheter som mött försäkringsmännen under krigsåren. Han gör även ett försök till "att blicka framåt", och säger bl. a., att man länge väntat större skadefrekvens som följd av krisperioden, men att man i gott samarbete med industrin synes ha kunnat bättre bemästra situationen denna gång, än efter förra världskriget. Han varnar dock för optimism och säger sig befara obehagliga överraskningar vid övergången från kris- till fredsdrift. Sedan dessa svårigheter övervunnits är det hans förhoppning, att man i full utsträckning skall kunna genomföra tariffregleringar, särskilt ifråga om industrin, som med hänsyn till de ovissa framtidsutsikterna hittills fått anstå.

Även en del interna angelägenheter, bl. a. rörande Skandias stora personal behandlas utförligt i skriften, som är rikt illustrerad och smakfullt och med journalistisk schwing redigerad av kamrer Carl Appलगren.

Allan.

Mössmärken Gradbeteckningar Armbindlar Tjänsteålderstecken

Aug. Holts Gulddragerifabriks A.-B.
Mäster Samuelsgatan 67 STOCKHOLM
Tel. 20 78 58 och 10 05 33

Släcknings- överenskommelsen

I nr 5 av "Brandkårstidskrift" medföljde som bilaga den nya släckningsöverenskommelsen. Överenskommelsen, som upphäver den tidigare gällande, har nu undertecknats och biträts av nedanstående bolag:

Alliance Assurance Company, Limited, Försäkringsbolaget Allmänna Brand, ömsesidigt af 1842, Allmänna Brandförsäkringsverket för byggnader å landet, Brandförsäkrings Aktiebolaget Assurances Générales, Basels Försäkrings-Bolag mot Brandskada, Brandförsäkringsbolaget å landet inom Blekinge, Försäkringsbolaget Bore, ömsesidigt, Försäkringsaktiebolaget Brand-Victoria, Commercial Union Assurance Company Ltd, Dalarnes Nya Brandstodsbolag, Fellingsbro Brandförsäkringsbolag, Brandförsäkrings Aktiebolaget Fenix, Försäkrings Aktiebolaget Pennia, Försäkringsaktiebolaget Finn, Försäkrings-Aktiebolaget Fylgia, Färs och Frosta Nya Brandförsäkringsförening, Gotlands norra härads Brandstods-förening, Försäkringsanstalten Gothia, ömsesidig, Gestriklands Brandstodsbolag, Gefleborgs Läns Brandstodsbolag, Göinge Häraders ömsesidiga Brandförsäkringsförening, Hallands ömsesidiga brandförsäkringsbolag, Försäkringsaktiebolaget Hansa, Försäkringsaktiebolaget Heimdall, Försäkringsbolaget Hermes, ömsesidigt af 1888, Försäkringsbolaget Hero, ömsesidigt, Ingelstads och Järrestads Härads Brandförsäkringsförening, Försäkringsaktiebolaget Iris, Jämtlands läns Brandförsäkringsbolag, Svenska Järnvägmännens Ömsesidiga Brandförsäkringsförening, Jönköpings Läns Brandförsäkringsbolag, Brandstodsbolaget för Kalmar läns Fastland, Kalmar läns Mellersta Brandstodsbolag, Kalmar Läns Norra Brandstodsbolag, Karlskoga Härad: Brandförs.förening, Aktieselskabet Det Kongelige Oetroyerede Almindelige Brandassurance Compagni, Kopparbergs Läns Brandstodsbolag, Kronobergs Läns Försäkringsbolag, Landsbygdens Försäkringsaktiebolag, The Liverpool & London & Globe Insurance Company Ltd,

Ljunits och Herrestads Härads Brandstodsbolag, Magdeburger Brandförsäkringsbolaget, Försäkringsaktiebolaget Mälaren, S:a och N:a Möre Häraders Brandstodsbolag, Försäkringsaktiebolaget National, Nord & Syd, Försäkrings-Aktiebolag, Köpenhamn, Nord-Deutsche Versicherung-Gesellschaft in Hamburg, Försäkrings-Aktiebolaget Norden, Försäkringsaktiebolaget Nordeuropa, A.-B. Nordisk Brandförsikring, Forsikringsselskabet Norge A/S, Norrbottens Läns Brandförsäkringsbolag, Försäkringsaktiebolaget Norrland, North British & Mercantile Insurance Company Limited, The Northern Assurance Company Ltd, Försäkringsaktiebolaget Nye Dansk af 1864, Försäkringsaktiebolaget Ocean, Oxie, Skytts och Wemmenhøgs härads Brandförsäkringsförening, Palatine Insurance Company Ltd, Phoenix Assurance Company, Ltd of London, Royal Insurance Company Limited, Rönnebergs, Onsjö och Harjagers Härads Brandstodsbolag, Försäkringsanstalten Samarbete, ömsesidig, Försäkrings-Aktiebolaget Securitas, Försäkringsaktiebolaget Skandia, Försäkringsaktiebolaget Skandinavien, Skaraborgs Läns Brandstodsbolag, Försäkringsanstalt, Brand- och Lifförsäkrings Aktiebolaget Skåne, Skånska Brandförsäkringsinrättningen, Skånska Stådernas Brandstods-förening till försäkring av lösögendom, Stockholms Läns Brandstodsbolag, Stockholms stads Brandstodsbolag till försäkring av lösögendom, Stådernas Allmänna Brandstodsbolag, Brand- och Lifförsäkrings-Aktiebolaget Svea, Försäkringsanstalten Svecia, ömsesidig, Sjö- och Brandförsäkringsaktiebolaget Svenska Veritas, Stådernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod, Södermanlands Läns Brandförsäkringsbolag, Brandförsäkringsbolaget Tor, Torna och Bara Härads Brandförsäkringsbolag, Brandförsäkringsaktiebolaget Trygg, Försäkringsaktiebolaget L'Union, Uppsala Läns Brandstodsbolag, Wermlands Brandstodsbolag, Willands, Gårds och Albo brandförsäkringsbolag, Västerbottens läns öms. brandförsäkringsbolag, Västernorrlands Läns Brandstodsbolag för landet, Västmanlands läns Brandstodsbolag, Västmanlands Läns Nya Brandstodsbolag, The Yorkshire Insurance Company, Ltd, Åkerbo Härads Brandstodsbolag, Älvsborgs läns Brandstodsbolag, Örebro Läns Brandstodsbolag, Östergötlands Läns Brandstodsbolag.

Annonsera i Brandkårstidskrift!

Statens Brandskola

Följande elever ha med godkända betyg avslutat brandmästarekurs kat. I.

Thoor, Evald, brandförman, Västerås, Hjorth, Helge, brandförman, Västerås, Österlund, Albert, brandförman, Väster-
vik, Wall, Gunnar, brandman, Uppsala, Ådfors, Sigurd, brandman, Umeå, Fager-
lund, Evert, brandman, Södertälje, Thur-
lin, Sigurd, brandförman, Stockholm, Bridal, Erik, brandförman, Stockholm, Eklöv, Sven, brandförman, Stockholm, Sollenberg, Harald, brandförman, Stock-
holm, Paulsson, Kurt, brandförman, Stock-
holm, Braner, Gunnar, brandförman, Sthlm, Gederborg, Nils, brandför., Sthlm, Vilhelmsson, Baltzar, brandförman, Norrkö-
ping, Fredriksson, Kurt, brandman, Norrköping, Holmström, Per, brandför-
man, Malmö, Boklund, Yngve, bitr. brand-
förman, Malmö, Westerberg, Sven, v. brandförman, Linköping, Kull, Karl Gus-
tav, t. f. brandförman, Karlstad, Lau-
rentz, Gunnar, brandförman, Karlskoga, Sjölund, Idolf, brandmästare, Härnösand, Blomgren, Ragnar, brandförman, Göte-
borg, Ringström, Harald, brandman, Borås, Andersson, Stig, brandman, Borås.

Följande brandchefskurser och repeti-
tionskurser kat. III ha under budgetåret
1944/45 varit anordnade.

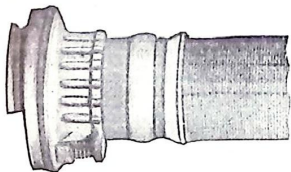
Brandchefskurser kat. III: Trollhättan, Karlskrona, Karlstad, Göteborg, Falun, Norrköping, Östersund, Växjö, Härnösand, Jönköping, Borås, Luleå, Södertälje samt *Repetitionskurser kat. III:* Karlstad, Karlskrona, Trollhättan, Malmö med sammanlagt 560 elever.

Styrelsen för Statens Brandskola har den 27 juni antagit följande elever.

Brandchefskurs kat. I (andra perioden den 14/1—13/4 1946): Andersson, Curcie, studerande, Stockholm, Arvidson, Olof, studerande, Norrköping, Avergård, Arne, res.-off.-asp., Örebro, Bergström, Göran, ingenjör, Göteborg, Björner, Per-Gunnar, fänrik, Härnösand, Blixt, Karl-Gustaf, brandman, Luleå, Carlman, Olle, brandmästare, Jönköping, Engkvist, Yngve, brandman, Hälsingborg, Hedström, Olof Gunnar, res.-off.-asp., Göteborg, Henriksson, Carl-Olof, sergeant, Trollhättan, Hermansson, Åke, res.-off.-asp., Öster-
sund, Håkansson, Bertil Emil, brandman, Norrköping, Jådö, Gösta Bertil, brand-
man, Solna, Lundgren, Gunnar, off.-asp., Rönninge, Nordström, Gunnar, fänrik, Malmö, Qvint, Carl-Hugo, sergeant, Malmö, Sommar, Robert, brandman, Stockholm, Styrlander, Bjarne, brand-
man, Malmö, Stålemo, Åke, löjtnant, Karlskrona; Söderlund, Åke, res.-off.-asp., Norrköping.

Brandförmanskurs kat. I (den 10/9—22/12 1945): Höök, Vilhelm, Eskilstuna brandkår, Borgström, Nils, Göteborgs brandkår, Stjerneman, Harry, Göteborgs brandkår, Thulin, Gustaf Adolf, Göte-
borgs brandkår, Nydahl, Erik, Hälsing-
borgs brandkår, Nordin, Ale, Härnösands brandkår, Björkman, Erik, Jönköpings brandkår, Jaxell, Gustaf, Karlskrona brandkår, Danielsson, Börge, Kristian-
stads brandkår, Andersson, Gösta, Lin-
köpings brandkår, Björck, Albin, Lunds brandkår, Rask, Helmer, Mariestads brandkår, Tapper, Rune, Nyköpings brandkår, Lander, Yngve, Skövde brand-
kår, Cederholm, Hans, Stockholms brand-
kår, Örthberg, Sixten, Stockholms brand-
kår, Torning, Gösta, Stockholms brand-
kår, Tillman, Pontus, Stockholms brand-
kår, Smedberg, E. R., Stockholms brand-
kår, Redin, Nils, Sockholms brandkår, Johansson, Robert, Stockholms brandkår, Crone, Cai, Sundsvalls brandkår, Bloom,

Använd **Brissmans patentsökta monteringshylsa av aluminium**

vid montering av Edra brandslangar.

Den starkaste och bästa hittills använda monterings-
metod, provad upp till 70 kg. tryck pr kvcm., skyddar
slangen för sönderslagning mot kopplingshalsen, går
lätt och fort att utföra utan förkunskap, ingen nitning.
Begär broschyr och prislsta. Provapparat sändes
kostnadsfritt. Vi äro auktoriserade försäljare för
Jonsereds slangar och all slang som levereras av oss
monteras med den nya hylsan.

BRISSMANS BRANDREDSKAP — HALMSTAD

Inneh. f. Brandmästare F. Brissman — Norra Vägen 31 — Tel. 3333

En brandredskapsfirma med traditioner

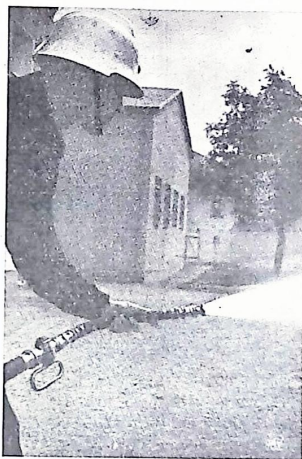
I en till Kongl. Commerse Collegium år 1827 ingiven skrivelse anhöll fabrikören Victor Sjöberg få inregistrera en firma i och för konkurrans med de gamla skräåmbetena, vari det bl. a. stod:

”På grund häraf vågar jag i största ödmjukhet anhålla om tillstånd att under Manufaktur-privilegiernas skydd få drifva ett fabriksföretag för alla slags mindre vanliga och i synnerhet grövre arbeten i messing, koppar och jern, varigenom jag kan komma i tillfälle, att betjena allmenheten med åtskilliga sammansatta Apparater och Machiner, för hvilka eljest särskilda handverkare, som icke hafva begrepp om det helas sammansättning och ändamål, till hinder och mén för saken, och med tidsutdrägt och skada för den som arbetet beställer, måste anlitas.”

Trots den ödmjuka tonen erhöll dock Sjöberg avslag på sin anhållan, men det oakttat startade han sin verksamhet och året därpå såg den första brandsprutan av Henrikssons fabrikat dagens ljus. Och därmed var grunden lagd till den numera så välkända Henrikssons Brandredskap som under växlande former alltsedan dess bedriver sin verksamhet.

Nu numera omfattar tillverkningen dock icke motorsprutor, men det var firman som år 1909 släppte i marknaden den första i vårt land tillverkade motorsprutan, som dock var en kombinerad handkraft- och motorspruta. Istället har firman koncentrerat sin tillverkning på övrig brandmateriel från uniformsper-

sedlar och upp till de så välkända blocksprutorna, Hebra Succes-sprutorna, kemiska vattensläckare, amerikanska språngsegel och brandarmatur med mera allt som hör till modern brandkårsutrustning. Firmans huvudkatalog upptar också inte mindre än 231 rubriker, vilket

Möhlminnstycket med munstyckssläng.

Nils, Örebro brandkår, Engström, Haldo, Östersunds brandkår.

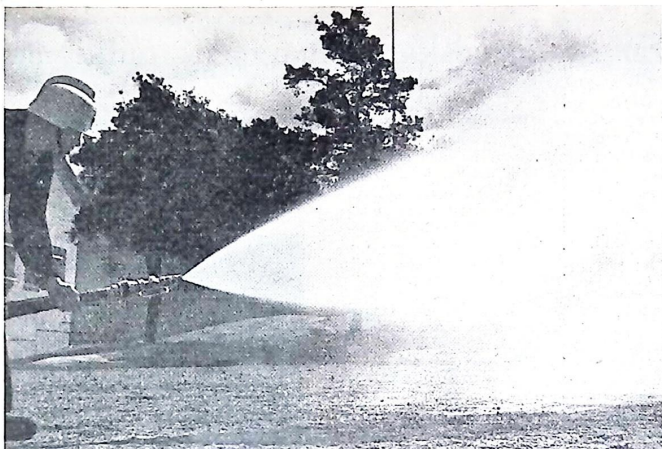
Brandchefskurs kat. II (andra perioden den 17/9—27/10 1945): Carlsson, Bernt, brandmästare, Bofors, Charpentier, Åke, fänrik, Stockholm, Ek, Hans Lennart, brandman, Vinslöv, Frisk, Lars, brukstjänsteman, Hagfors, Fäll, Hugo, brandförman, Arvika, Hammarlund, Bror, brandchef, Tomelilla, Johansson, Gunnar, brandförman, Ulricehamn, Karlsson, Robert, brandmästare, Mjölby, Kock, Ingemar, brandchef, Gullspång, Lundin, Allan, brandmästare, Västerås, Staberyd, Egon, v. brandchef, Bollnäs, Stein, Peter, kaptän, Visborgs slätt, Ström, Wiking, ingenjör, Munkfors, Sundberg, Rune, v. brandchef, Torsåker, Wendt, Torsten, civilingenjör, Sandviken, Back, Johan, brandman, Mölndal, Berglund, Sigfrid, brandman, Storvik, Eriksson, Nils, brandman, Storvik, Hjelm, Gustav, brandchef,

Ljungsbro, Skånberg, Erik, brandman, Lidingö, Zetterling, Thure, v. brandchef, Västerås.

Av meddelande från länsbrandinspektörerna framgår att under budgetåret 1945/46 bör sammanlagt anordnas 28 brandchefskurser kat. III och 19 repetitionskurser kat. III.

Enligt staten för budgetåret 1945/46 står medel för 10 brandchefskurser kat. III till förfogande. Styrelsen kommer att för detta ändamål hos Kungl. Maj:t begära ytterligare medel. Enligt under hand inhämtade uppgifter finnes utsikter till bifall.

Överenskommelse angående kurserna kommer därför framdeles att träffas med respektive kursledare. De tio enligt staten planerade kurserna komma samtliga att anordnas under hösten 1945 och komma att i första hand förläggas till de län, där tidigare kurser äro önskvärda.

Den nya diminsatsen provas.

bättre än något annat illustrerar firmans slagord "tillverkar och försäljer alla slag av brandredskap".

"Numera är ju vattendimma det stora slagnumret inom eldsläckningen, säger direktör Olle Eriksson i Henrikssons Brandredskap vid ett samtal, och detta är för vår del enbart glädjande, att vi redan för drygt tio år sedan voro inne på den vägen. Jag syftar då på det av kapten Torsten Mohlin konstruerade Mohlin-munstycket. Detta munstycke kan ju väl sägas vara en föregångare till de numera så populära "dim-insatserna". Därmed vill jag dock endast ha påvisat, att vi även i vårt land haft ögonen öppna för vattendimmans betydelse för eldsläckning, men samtidigt vill jag betona, att även vi äro sysselsatta med nykonstruktioner på detta område.

Vi ha därvid förmånen att ha knutit till oss ingenjör Gustaf Henriksson som konstruktör och verkstadschef, varigenom firmans gamla traditioner upprätthållas. Vi ha ett par olika typer under arbete, som vi efter ingående prov vänta oss mycket av, när de inom den närmaste tiden kunna släppas ut i marknaden. De kunna skruvas på de vanliga trappmunstyckena, antingen före eller efter avstängningsventilen, och manövreras enbart genom ett enkelt handgrepp. Jag hoppas, som sagt, kunna lägga fram de olika typerna för brandmännen längre fram i år.

För övrigt äro vi, fortsätter direktör Eriksson, synnerligen intresserade av de prov, som landet runt pågå med olika släckningsredskap för skogsbrandsbekämpning, och där tro vi, att våra smal-

slangar med nya kopplingskonstruktioner samt Skogs-Hebrasprutan skall kunna få tillfälle göra sin insats. Och naturligtvis hoppas vi, som övriga firmor i branschen att det tack vare riksbrandinspektör Lundgrens goda initiativ skall lyckas genomföra en verklig standardisering vid tillverkningen av brandmateriel."

KORRUGERAD

CELENT

*En nyhet
för taket*

FÖRES I MARKNADEN AV

SKANDINAVISKA **Éternit** AKTIEBOLAGET

LOMMA

STOCKHOLM

HALMSTAD

GÖTEBORG

Ordet fritt

En annan brandchefs önskelista

Under rubriken "En brandchefs önskelista" i majnumret jämfördes en akrobat i medeltida rustning humoristiskt med en brandman iförd sin utrustning under skogseld. Att brandmännen skulle behålla hela "munderingen" på under en verklig skogseld får man väl hänföra till undantag i samband med okunnighet. Däremot vore utan tvekan ett lättare skydd mot gnistor och rök till stor nytta.

I anslutning till påtalade uniforms- och utrustningsförhållanden för våra brandmän under släckningsarbete vill jag emellertid ansluta mig till anförda orimligheter. Alltså Varför?! Kan någon påvisa annat än det orimliga i att en brandman skall vara så helt olika klädd t. ex. en byggnadsarbetare, Varför dessa skört och slejfar på larmrocken för att inte tala om långrockar. Sätt på en byggnadsarbetare denna utrustning med åtföljande breda skärp, uppmana honom sedan forcera arbetet under ett par timmar och han skall uppfatta sin uppdragsgivare — med all rätt — som mindre tillräckelig. Men brandmannen finner sig. Tänk bara på äntringar under mörker över stegtoppar och hala tak då man oupphörligt kryper upp i rockskörten eller fastnar, livsfarligt! Det skydd långrocken påstås utgöra är inte mycket värt, efter första spolningen står den som ett tält och byxorna bli lika våta och smutsiga som vore man utan rock. Mitt förslag är istället en utrykningsdräkt mera i "montystil", byxor försedda med resår i midjan samt i byxorna nedstucken jacka (helsydd overall är för stel och omedgörlig) därtill skall vintertid bäras en varm rock som man kastar av sig, i likhet med andra arbetare, då släckningsarbetet börjar, för att sedan ha till hands att ta på igen emot kylan. Med sådana kläder kan brandmannen uträtta mera och effektivare arbete under mindre riskmoment, han kan vidare öppna i halsen, kavla upp ärmarna etc. utan

större besvär, något som varje erfaren brandman många gånger längtat efter. Betr. övrig utrustning är hjälmen givetvis ofrånkomlig vid "vanliga" eldsvådar men borde vara lättare och så konstruerad att den inte ramlar ned över ansiktet utan verkligen sitter och ej är till besvär. Gasmask, livlina etc. bör sitta på bältet för att hela denna utrustning med ett enkelt handgrepp skall kunna läggas av då den ej behövs under arbete med t. ex. eftersläckning eller dyl. Som arbetsmössa vill jag föreslå något i stil med motorcykelhuva försedd med lätta skyddsglasögon, en sådan kan användas då hjälmen är obehövlig och under densamma vintertid, den utgör ett mycket gott skydd för hår och nacke.

B. H. Watz.

Ytterligare inlägg i frågan, vilka helt stå för resp. författares räkning, emotses.

Red.

Bemärkelsedagar

65 år.

- 12 aug. Brandingenjör Victor Brodd, Svea.
24 aug. Brandchef Birger Carlsson, Oskarshamn.

50 år.

- 28 aug. Brandchef Thure Möller, Sölvesborg.

40 år.

- 2 aug. v. Brandchef Knut Pettersson, Uppsala.
5 aug. v. Brandchef Karl Andersson, Tranås.
17 aug. v. Brandchef Stig Almborg, Sundbyberg.
23 aug. v. Brandchef Louis de Brun, Linköping.

Rättelse

I Normalförslaget till släckningsöverenskommelse mellan kommun (kommunalförbund) och frivillig brandkår införd i nr 1 av Brandkärstidskrift 1945, har i § 3 ett tryckfel insmugit sig. Där står sålunda "... i kommunen (förbundet) utse brandkårens chef resp. chef(-er)". Det sistnämnda uttrycket skall vara "resp. vice chef(-er)".

FRÅN BRANDKÄRERNA

Avtackning och invigning i Solna

Solna brandförsvaret har efter stadsbildningen omorganiserats med yrkesanställd brandchef och tills vidare fyra yrkesbrandmän. På grund härav ha brandcheferna och vice brandcheferna i de förutvarande municipalsamhällena måst entledigas från dessa befattningar. Borgarbrandkåren i Lilla Alby har indragits, då den ansågs ha för dåliga hjälpmedel för att kunna göra en effektiv insats i brandförsvarets tjänst. I samband med omorganisationen bestämde

brandstyrelsen åldersgränsen för borgarbrandmännen till 55 år. Härigenom kom en del trotjänare att falla för åldersgränsen.

För att avtacka den avgångna personalen beslöt brandstyrelsen inbjuda till en avtackningsfestlighet. Denna anordnades så, att en invigning av den nu färdiga, provisoriska brandstationen skedde samtidigt. De äldre och mest förtjänta

av de avgångna hava redan tidigare vid municipalsamhällets upphörande erhållit Riksförbundets medalj. F. d. brandchefen i Råsunda, W. Enqvist, som ägnat sina krafter åt brandförsvaret i 30 år, erhöi av Städernas Brandstodsbolag en större silverpokal som minnesgåva.

Denna överlämnades av stadsfullmäktiges ordförande, som framförde stadens tack till Enqvist för hans plikttrogna insats och förtjänster för brandförsvarets ordnande i Råsunda. Talaren tackade även försäkringsbolaget för gåvan samt alla avgångna för deras värdefulla insatser och uppoffrande arbete. Till f. d. brandchefen i Huvudsta, Göte Lindblad, överlämnades en bordslampa som minnesgåva från borgarbrandmännen i Huvudsta. Stadens tack till de avgångna framfördes även av borgmästaren och brandstyrelsens ordförande. Ingenjör K. A. Jansson tackade de gamla trotjänarna och brandchefen framförde brandkårens tack till dem, vilket också tolkades av en borgarbrandman.

Uppsala

Brandkåren har under år 1944 alarmerats 261 gånger, varav för eldsvåda eller tillbud inom staden 58 gånger och utom staden 20 gånger samt för soteld 131 gånger, i övriga fall har alarmeringen skett för undersökning, trängrök eller annan anledning, bl. a. 3 gånger för falsk larm. Vid 25 tillfällen ha 1—2 ledningar använts, vid 1 tillfälle 3 och vid ett tillfälle 4 slangledning från motorspruta. Ambulansen har haft sammanlagt 3.374 utryckningar.

Brandskadorna under juni

har enligt brandförsäkringsbolagen uppgått till 3,5 milj. kr. mot 2,5 milj. under samma månad föregående år. Första halvårets siffra visar cirka 23 milj. kr. mot knappt 20 milj. kr. under första halvåret 1944.